

Izmaiņas vērtējumos saistībā ar bāzes maiņu 2025. gada aprīlī

Bieži vien piensaimniekiem rodas jautājums: “Kā bāzes maiņa ASV skars mani?” Atbilde ir, ka atjauninātajā ģenētiskajā vērtējumā noteiktām pazīmēm var būt norādīti zemāki skaitļi nekā iepriekšējā vērtējumā. **Šoreiz redzēsiet pamanāmāku ietekmi, jo šo piecu gadu laikā (2015.-2020.) ir panākts liels progress.** Vēsturiski nekad agrāk periodā starp bāzu maiņām nav bijis tik liels ģenētiskais progress.

Lai gan atsevišķa bulļa vai govs pazīmju vērtējumi var izskatīties zemāki, tas nenozīmē, ka ganāmpulka dzīvnieki ir zaudējuši savu ģenētisko vērtību. Tas vienkārši atspoguļo to, ka kopējā populācija ir uzlabojusies un bāzes (0) līmenis ir atjaunots atbilstoši pašreizējai ģenētiskajās populācijas vidējiem rādītājiem. Tie augstākās kvalitātes vaislinieki, uz kuriem esat paļāvies līdz šim, arī turpmāk sniegs tādas pašas priekšrocības jūsu ganāmpulkam.

Tabulās apkopotas PTA atšķirības **2020.gada** bāzes populācijā salīdzinājumā ar 2015.gada populāciju:

CDCB pazīme	Vienības	Holšteinas šķirne
Piens	mārc.	752
Tauki	mārc.	44
Olbv.	mārc.	29
SŠS	2 bāzes vienības	-0.10
Produktīvā dzīve	mēneši	2.31
Meitu grūsn.koef.	%	-0.21
Apaugļ.koef.govīm	%	0.45
Apaugļ.koef.telēm	%	0.94
Dzīvotspēja govīm	%	0.41
Dzīvotspēja telēm	%	0.5
Grūsnības ilgums	dienas	-0.65
Barības uzņ.starpība	mārc.	-42.34
Piena trieka/ Hipokalcēmija	%	0.07
Mastīts	%	0.7
Ketoze	%	1.04
Metrīts	%	1.02
Glumenieka sagriešanās	%	0.35
Peļņas indekss	\$	404
Siera peļņas indekss	\$	375
Piena peļņas indekss	\$	417
Ganību peļņas indekss	\$	386

ASV Holšteinas asoc. pazīme	Holšteinas šķirne
Kopējais tipa vērtējums	0.58
Augums	0.34
Spēcīgums	0.03
Piena tips	0.44
Ķermeņa dziļums	0.00
Pakaļkājas sānskatā	-0.01
Pakaļkājas skatā no aizmug.	0.20
Krustu slīpums	-0.02
Krustu platums	0.25
Priekšējais tesmeņa pieslēgums	0.92
Aizmugurējais tesmeņa platums	1.05
Aizmugurējais tesmeņa augstums	0.95
Tesmeņa dziļums	0.70
Tesmeņa turētāja saite	0.33
Pupu garums	-0.28
Priekšējo pupu izvietojums	0.36
Aizmugurējo pupu izvietojums	0.39
Tesmeņa salikums	0.81
Kāju un nagu salikums	0.12

Šajā tabulā iekļautajās PTA atšķirībās vēl nav ņemtas vērā inbrīdīga un heterozes korekcijas. Šīs korekcijas ietekmē publicētās PTA.

Pozitīvās vērtības parādīsies kā attiecīgās pazīmes skaitļa samazinājums, bet negatīvās kā palielinājums.

Piemēram, ja līdz šim izvēlējāties vaisliniekus, kuru PP Pienam bija +1000 mārc., tad tagad izvēloties bulli, kura PP Pienam ir +250 mārc., joprojām iegūsi to pašu ģenētisko vērtību.

Svarīgi arī atzīmēt, ka CDCB 2025. gada aprīlī atjaunināja arī Peļņas indeksu\$ (NM\$). NM\$ novērtē piena lopus pēc to ģenētiskajām īpašībām, balstoties uz gandrīz 40 ekonomiski svarīgām pazīmēm. NM\$ samazināsies par aptuveni 400 punktiem un atkal būs trīsciparu skaitlis. Šoreiz netika pievienotas jaunas

pazīmes, bet tika atjauninātas vairākas jau indeksā iekļautās pazīmes. Jaunajā formulējumā iekļautas šādas izmaiņas:

- Palielināts uzsvars uz pienu un tauku īpatsvaru;
- Samazināts uzsvars olbaltumvielu īpatsvaru;
- Lielāks uzsvars uz samazinātu govs svaru, kas ietekmē ķermeņa svara salikumu;
- Mazāks kopējais auglības pazīmju īpatsvars, piemēram, meitu grūsnības rādītājam;
- Lielāks īpatsvars uz auglību govīm.

Galvenokārt vēlamies uzsvērt, ka, mainoties bāzei, nav mainījusies ģenētika un arī paši dzīvnieki nav mainījušies. Ir mainījies tikai skatījums uz dzīvnieka ģenētisko pārkumu.